

Kunst en cultuur voor blinden en slechtzienden

KUBES in BEELD – najaar 2020

KUBES in BEELD is een publicatie van Stichting KUBES met informatie over toegankelijke culturele activiteiten voor blinden en slechtzienden.

Inhoud

1. VOORWOORD VAN DE VOORZITTER	1
2. EXCURSIES GAAN NOG NIET VAN START	2
3. SAMENWERKING MET STICHTING OREN EN OGEN TEKORT	2
4. ADVISERING MUSEON, HUIS VAN GIJN EN MUSEUM & STERRENWACHT SONNENBORGH.....	3
5. DONATIE 2020	4
6. LUISTEREN NAAR KUNST	4
7. ATELIER VOOR IEDEREEN IN LEIDEN.....	5
8. OPROEP: KUNSTMAATJE GEZOCHT	5
9. EEN NIEUW BOEK	5
10. CONTACTGEGEVENS STICHTING KUBES	6

1. VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

Voor ik aan mijn "woordje vooraf" begon heb ik nog even gebladerd in de vorige KUBES in BEELD. Hoe anders is 2020 uitgepakt dan we toen dachten. En dat zult u ook nog merken in deze KUBES in BEELD, want er zijn geen impressies te delen van excursies of workshops en er is geen excursieprogramma dat wij u kunnen aanbieden.

Toch heeft het werk van KUBES niet helemaal stilgelegen. Voor de intelligente lock-down op 15 maart hebben KUBES-beoordelaars nog testbezoeken afgelegd aan musea. Tussen 15 maart en 1 juni hebben we musea geadviseerd via e-mail en telefonische overleggen en na 1 juni zijn we voorzichtig, dus met inachtneming van de Coronamaatregelen, weer begonnen met het afleggen van testbezoeken.

Ook hebben we de samenwerking met Stichting Oren en Ogen Tekort, waartoe we begin dit jaar hebben besloten, vormgegeven in een Kritische Bezoeker- en een Maatjesprogramma.

Onze Facebookpagina werd goed bijgehouden, van de Commissie Communicatie ontving u nieuwsflitsen met alternatieve activiteiten die zeer in de smaak vielen en de webmaster hield de website bij. Ik bedank alle KUBES-vrijwilligers voor het feit dat ze in deze moeilijke tijden hun werk zo goed hebben voortgezet.

Met vriendelijke groet,
Asha Jadoenandansing

2. EXCURSIES GAAN NOG NIET VAN START

Door de stand van zaken rond het coronavirus We vinden het nu nog onverantwoord om de excursies te hervatten en weten ook niet wanneer dat weer zal kunnen. Daarom kunnen we nog geen planning voor een langere termijn maken. We houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en zodra die gunstig zijn zullen we, uiteraard in overleg met de musea, bekijken welke excursies we kunnen aanbieden. De communicatie daarover zal via nieuwsflitsen plaatsvinden. Deze nieuwsflitsen worden uitsluitend via e-mail verspreid.

Communiqueert u niet via e-mail en wilt u wél op de hoogte blijven van de KUBES-excursies? Overweeg dan een e-mailadres van iemand van uw familie, vrienden of kennissen aan ons door te geven, zodat we u via hen op de hoogte kunnen houden. U kunt het e-mailadres doorgeven aan de aanmeldingssecretaris via activiteiten@kubes.nl. Wij zullen het doorgegeven mailadres uitsluitend gebruiken voor de nieuwsflitsen die betrekking hebben op de excursies, tenzij u aangeeft ook andere berichten van KUBES op die wijze te willen ontvangen.

3. SAMENWERKING MET STICHTING OREN EN OGEN TEKORT

Twee van de activiteiten die Stichting KUBES onderneemt zijn het organiseren van excursies en het geven van advies aan musea. Beide draaien goed, maar kennen ook hun beperkingen: de KUBES-excursies zijn vaak snel volgeboekt waardoor we overige belangstellenden moeten teleurstellen en naast het adviseren van musea willen we ook slechtzindenden en blinden adviseren over de toegankelijkheid van musea.

We zijn daarom op zoek gegaan naar een organisatie waarmee we zouden kunnen samenwerken om nóg meer te kunnen betekenen voor onze doelgroep. Dat heeft geresulteerd in een samenwerking met Stichting Oren en Ogen Tekort.

Deze stichting is in mei 2019 opgericht en streeft ernaar om kunst en cultuur toegankelijker te maken voor mensen met een visuele en/of auditieve beperking.

Museum4all is de digitale museumgids over toegankelijke musea en is sinds september 2019 onderdeel van Stichting Oren en Ogen Tekort.

De samenwerking tussen Stichting KUBES en Stichting Oren en Ogen tekort zal zich in eerste instantie richten op twee projecten: het Maatjesprogramma en het Kritische Bezoekerprogramma. Het Maatjesprogramma heeft als doel om mensen met een visuele beperking, al dan niet in combinatie met een auditieve beperking, te koppelen aan een ziend maatje zodat ze samen een museum kunnen bezoeken. Wij proberen de matches tot stand te brengen waarna ze zelf in onderling overleg hun bezoeken regelen. Zeker nu veel musea nog geen grote groepen kunnen ontvangen kan dit programma uitkomst bieden voor de kunstliefhebber. Hopelijk kunnen door dit Maatjesprogramma meer mensen nóg vaker naar een museum. Aanmelden voor dit Maatjesprogramma kan door het formulier in te vullen op www.orenenogentekort.nl/kubes-en-museum4all/

In het Kritische Bezoekerprogramma worden kritische museumbezoekers met een visuele beperking, al dan niet gecombineerd met een auditieve beperking, gevraagd op persoonlijke titel hun ervaringen na een museumbezoek te delen in de vorm van een review. Het gaat om ervaringen over bijvoorbeeld de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het gebouw en de toegankelijkheid van de informatie en collectie. Dit kan anderen helpen bij de beslissing om een bepaald museum wel of niet te bezoeken. Hoe meer reviews er zijn, des te beter men kan kiezen. Een review kan geplaatst worden op: www.orenenogentekort.nl/museum4all/

Vindt u het makkelijker om per mail een recensie in te sturen? Meldt u dan aan als kritische bezoeker via: www.orenenogentekort.nl/onze-projecten/kritische-bezoeker/

4. ADVISERING MUSEON, HUIS VAN GIJN EN MUSEUM & STERRENWACHT SONNENBORGH

De afgelopen maanden hebben we toegankelijkheidsadviezen uitgebracht aan het Museon in Den Haag, Huis van Gijn in Dordrecht, Museum & Sterrenwacht Sonnenborgh in Utrecht, fotomuseum FOAM in Amsterdam en aan Museum Kampen. We vertellen u er graag wat meer over.

Museon in Den Haag

Tot en met november is in het Museon in Den Haag de tentoonstelling "Getekend" te zien. De oorlog van Nederland met Japan en de bezetting van Nederlands-Indië zijn in Nederland bij het grote publiek minder bekend. Tegelijkertijd leeft de herinnering aan de gevolgen van de oorlog voort bij Nederlanders met een Indische achtergrond. De tentoonstelling "Getekend, persoonlijke verhalen over de Japanse bezetting" biedt een kennismaking met het onderwerp en tegelijkertijd herkenning voor degenen die het meemaakten.

Centraal in de tentoonstelling staat een selectie van ruim vijftig tekeningen die allemaal zijn gemaakt in gevangenschap. Naast de tekeningen toont het Museon een aantal voorwerpen met een persoonlijk verhaal.

Op verzoek van het Museon gaven KUBES-beoordelaars onder andere advies over het toegankelijk maken van de tekeningen, dagboekfragmenten en kaarten. Verder werden tips voor de bewegwijzering gegeven. Ook brachten ze advies uit over de audioguide die voor bezoekers met een visuele beperking werd gemaakt.

Huis van Gijn in Dordrecht

Tot en met september was in het Huis van Gijn in Dordrecht een tentoonstelling te zien met de titel "Slow fashion".

Voor het eerst in vijftig jaar toonden Huis Van Gijn en het Dordrechts Museum hun uitgebreide modecollectie. Van een zeldzame 18de-eeuwse Japansche rok tot een flapper dress uit de jaren '20. Eind vorig jaar werd KUBES benaderd om te adviseren over deze tentoonstelling. Daarop zijn enkele beoordelaars met een begeleider naar het museum gegaan. Angelique Ten Holter was één van hen en zij schreef hierover het volgende verslag:

"In juli ontving ik van de Commissie Excursies & Advisering van Stichting KUBES het verzoek om weer eens een beoordeling te gaan doen. Deze keer ging het om een pilot rondleiding voor blinden en slechtzienden in Huis Van Gijn in Dordrecht. Ik vond het heerlijk om in deze krankzinnige coronatijd weer eens aan de bak te kunnen! Daarbij kwam dat de oude stad Dordrecht al langer op mijn verlanglijstje stond om te verkennen. Kortom: het plan was snel gemaakt om van een rondleiding een lekker dagje uit te maken!

Als je dan toch met mondkapje langdurig in het OV zit, kun je er maar beter alles uit halen wat erin zit. En zeker als het prachtig weer is! En dat was het op 30 juli. Met begeleidster/vriendin Marieke heb ik eerst grondig de VVV-winkel en de binnenstad van Dordt verkend. Na wat toeristisch gestruin gingen we het statige patriciershuis binnen dat tegenwoordig als museum is opengesteld. Daar werden we gastvrij met thee ontvangen en toen bleek dat het een privé rondleiding werd!

Hoe tragisch het ook was dat het bankiersechtpaar Van Gijn kinderloos bleef, voor de stad Dordrecht en de cultuurminnenden is het een zegen. Zij lieten namelijk hun prachtige achttiende-eeuwse woning met inboedel aan de gemeente Dordrecht na. Omdat het om een authentiek interieur gaat, is slechts een deel van elke kamer toegankelijk. Daar kregen we op stoeltjes gezeten van alles te horen en te voelen. Zo werden ons onder andere stukken zeep, een lampetkan, een koperen bel, een reliëfafbeelding, bordjes met kruiden en specerijen, lappen stof en een chocoladevorm aangereikt. Waarna onherroepelijk na elke ruimte de desinfecteergel volgde, want veiligheid vóór alles!

Na de uitgebreide rondleiding stonden de dames zeer open voor onze feedback. Ze konden wel wat met onze aandachts- en verbeterpunten.

Hopelijk dragen die ertoe bij dat de rondleiding in de toekomst nog beter zal worden toegespitst op de behoeften van onze doelgroep. Wij vonden de serieuze aanpak en het grote enthousiasme in elk geval zeer inspirerend!

Hierna hebben we nog op eigen gelegenheid de zolderkamers bezocht en de tuin bewonderd. We hopen dat dit onbekende juweeltje de coronacrisis met minder bezoekers gaat doorstaan, zodat velen het na ons kunnen bewonderen.
Angelique Ten Holter”

Na het advies kregen we van Huis Van Gijn de volgende reactie:

“Deze zomer hebben leden van Kubes ons geadviseerd tijdens de pilotrondleidingen. We hebben veel bruikbare tips gekregen, bijvoorbeeld op het gebied van oriëntatie. We hebben gemerkt dat het voor de deelnemers fijn is als ze zich goed kunnen oriënteren in dit oude woonhuis met veel verschillende kamers en verdiepingen. Om de indeling van het huis overzichtelijk te maken willen we een swelltekening van de plattegrond laten maken en zullen de rondleiders op iedere verdieping steeds aangeven waar we ons bevinden ten opzichte van de voor- en achterkant van het huis. Want wat wij ons niet gerealiseerd hadden, maar bij nader inzien wel begrijpen, is dat als je je zicht als hulpmiddel niet kunt gebruiken je de oriëntatie snel kunt verliezen.”

Museum & Sterrenwacht Sonnenborgh in Utrecht

In 2019 won Museum & Sterrenwacht Sonnenborgh de RAAK-Stimuleringsprijs met het plan “Het heelal binnen handbereik”, dat erop gericht is om de collectie van het museum toegankelijk te maken voor blinden en slechtzienden. Voor het Museum reden genoeg om KUBES te benaderen om mee te kijken en mee te denken over hoe het gebouw en de expositie toegankelijk gemaakt kunnen worden voor deze doelgroep.

Begin juni bracht een groepje, bestaande uit beoordelaars van KUBES en leden van de Oogvereniging regiogroep Utrecht, daarom een bezoek aan dit museum. De toegankelijkheidscheck was bedoeld voor het gebouw, omdat de expositie nog in ontwikkeling is en nog niet in een checkfase is.

Het museum bevindt zich in een oud en bijzonder gebouw en dat betekent dat er nog het een en ander moet gebeuren om het gebouw goed toegankelijk te maken. De KUBES-beoordelaars hebben een lijst met aanbevelingen opgesteld. Wat daarvan gerealiseerd kan worden hangt onder andere af van de mogelijkheden die een monumentaal pand ter beschikking staan. We kijken uit naar de expositie.

Verder brachten KUBES-beoordelaars een testbezoek aan het fotomuseum FOAM in Amsterdam en aan Museum Kampen. De trainingen voor de rondleiders waaraan we onze medewerking hebben beloofd hebben vanwege de coronamaatregelen nog niet kunnen plaatsvinden.

5. DONATIE 2020

Begin dit jaar ontvingen alle donateurs een betaalverzoek om hun donatie van minimaal €20 te voldoen. We hebben daarna geen betalingsherinnering meer gestuurd aan de mensen die niet betaald hadden, omdat wij niet weten of de coronacrisis voor hen financiële problemen tot gevolg heeft. Mocht het zo zijn dat u geen problemen van dien aard ondervindt, maar het vergeten bent, dan verzoeken wij u de donatie alsnog te voldoen.

U kunt het bedrag overmaken op rekeningnummer NL 87 INGB 0001 5214 51 ten name van Stichting KUBES onder vermelding van “donatie 2020”.

Maakt u het geld over van een rekening die niet op naam van de donateur staat, vermeld dan a.u.b. ook de naam van de donateur.

Alvast bedankt!

6. LUISTEREN NAAR KUNST

Dat de Nieuwsflitsen met de titel 'Luisteren naar kunst' die we de laatste maanden enkele keren stuurden in de smaak zijn gevallen blijkt onder andere uit de reacties die we mochten ontvangen. Hier een selectie van de reactie.

“Ik ben zelf geen regelmatige internetgebruiker omdat ik er maar weinig vaardigheid mee heb en ik heb veel andere gegevens te lezen, maar ik vind alles wat allemaal door KUBES bekendgemaakt

werd en wordt en waar wij dan gebruik van kunnen maken geweldig. Ik heb grote waardering daarvoor en dat wilde ik bekend maken. Hartelijk bedankt!”

“Hartelijk dank weer voor deze tweede Luisteren naar kunst. Wat een ontzettend leuk en interessant initiatief! Ik ben er heel blij mee! Heel hartelijk bedankt hiervoor!”

“Hierbij wil ik mijn waardering uitspreken voor de speciale nieuwsflits. Ik heb zojuist naar Yesterday geluisterd en naar een hoorcollege over speechen. Het verhaal van Joan en het interview over de gebedsnoten had ik via de site van het Rijks al eerder gehoord. Maar ik vind het een fijn idee dat ik nog meer interessante dingen in het verschiet heb voor tijdens de maaltijden! Het haalt het natuurlijk niet bij de echte KUBES-excursies, maar het is een mooi gevarieerd alternatief.”

7. ATELIER VOOR IEDEREEN IN LEIDEN

Van het Open Atelier Leiden ontvingen we een bericht dat we graag in deze KUBES in BEELD opnemen.

Op vrijdag 4 september is Het Open Atelier Leiden gestart.

Het atelier is elke vrijdagmorgen van 10:00 uur 12:30 uur open voor iedereen die creatief bezig wil zijn. Met iedereen wordt “iedereen vanaf 18 jaar” bedoeld. Wat je kunt of wat je hebt hoeft geen belemmering te zijn.

Slecht ter been? Slechthorend? Slechtziend? Wat slechter in concentreren of gezond en “normaal”? Iedereen met een creatieve drive is welkom!

Het idee is dat we met elkaar in een fijne sfeer creatief bezig zijn. Veel ouderen of gehandicapten willen wel graag een creatieve hobby uitvoeren, maar komen hier thuis alleen aan de keukentafel niet aan toe. De drempel om deel te nemen aan reeds bestaande clubjes wordt vaak door de beperking als te hoog ervaren. Die drempel is lager in Het Open Atelier.

Het atelier is toegankelijk voor deelnemers in een rolstoel en heeft aangepaste verlichting. Er kan met verschillende materialen worden gewerkt. Een werk van thuis meenemen en in Het Open Atelier verder afmaken is ook mogelijk. Door de coronamaatregelen is er momenteel ruimte voor vier deelnemers per keer. Bij grote belangstelling wordt het atelier ook op andere dagen opengesteld. De kosten bedragen €12 per persoon per keer. Voor het gebruik van bijzondere materialen kan een toeslag gevraagd worden.

Het Open Atelier wordt begeleid door Brigitte van Ark en Relinde van der Burgt.

In de schoolvakanties is Het Open Atelier gesloten.

Adres: Atelier BriCreatief in “De Plek”, Kanaalstraat 157. 2123 JW Leiden (dit is op loopafstand van treinstation Leiden Lammenschans).

Meer weten? Mail dan naar: bricreatief@gmail.com

8. OPROEP: KUNSTMAATJE GEZOCHT

Mevrouw Fonkert woont in Doesburg en is 75 jaar oud. Ze wil graag in contact komen met iemand die samen met haar over kunst van gedachten wil wisselen.

Ze schilderde tot ze slechter ging zien en is dit nu voorzichtig en wat onzeker weer aan het uitproberen. Ze was eerder eigenaar van een galerie en heeft les gegeven op het gebied van kunst. Mocht uw interesse gewekt zijn, dan kunt u contact met haar opnemen via telefoonnummer 0313-476239 of mailadres liesbethfonkert@hetnet.nl

9. EEN NIEUW BOEK

Van schrijfster Angela Machiel Guépin ontvingen we het bericht dat ze bij het schrijven van haar meest recente boek onder de indruk raakte van het werk van onder meer KUBES en dat ze besloten had een donatie over te maken. Als dank willen we hier graag iets over haar boek schrijven.

Het boek 'Licht; het waargebeurde verhaal van een blinde verzetsstrijder in de Tweede Wereldoorlog' is onlangs verschenen en gaat over de Franse jongen Jacques. Hij wordt op zijn zevende jaar blind na een ongelukje in de klas. Kort daarna ontdekt hij een andere lichtbron die hij wél kan waarnemen. Hij noemt het zijn 'innerlijke licht'. Als hij zestien jaar is breekt de Tweede Wereldoorlog uit en richt hij een verzetsgroep op. Hij geeft leiding aan honderden jongeren. Dan

slaat het noodlot toe en wordt hij verraden. Hij belandt in de invalidenbarak van concentratiekamp Buchenwald. Dankzij zijn innerlijke licht overleeft hij de verschrikkingen en kan hij vele medegevangenen tot steun zijn.

Dit indrukwekkende en troostrijke levensverhaal kost €15 (inclusief verzendkosten) en is te koop bij bol.com. Het kan ook per mail besteld worden bij de schrijfster: angelamachielguepin@hotmail.com
Het boek is binnenkort ook te beluisteren als audioboek bij Passend Lezen.

10. CONTACTGEGEVENS STICHTING KUBES

- telefoon: 0183-303050

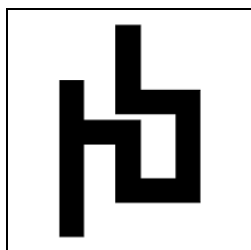
- e-mail: info@kubes.nl

- website: <https://www.kubes.nl>

Het bankrekeningnummer is: NL87 INGB 0001 5214 51 ten name van Stichting KUBES
Stichting KUBES heeft de ANBI status.

Advertentie Firma Heger en Van den Berg

Deze KUBES in BEELD werd gekopieerd door Firma Heger en Van den Berg in Zeist
Kantoorbenodigdheden en Kunstschildersmateriaal
Telefoonnummer: 030 - 6930502
Website: www.hegerzeist.nl

Advertentie Solutions Radio - Orion Webbox

Heeft u moeite met lezen? De Webbox 3 leest het voor!
Tv-ondertitels, gesproken boeken, kranten en tijdschriften en Solutions radio.
Geen computer nodig en zeer eenvoudig te bedienen.

Nu met accu!

Vergoeding door de zorgverzekeraar (onder voorbehoud)
Bel voor informatie of een vrijblijvende demonstratie bij u in de buurt met Solutions Radio.
Telefoonnummer: 015 – 2625955
Website: www.webbox.nl

Advertentie Worldwide Vision

Met meer dan 1000 hulpmiddelen de
specialist van Nederland voor blinden en slechtzienden
Luxemburgstraat 7
5061 JW Oisterwijk
Telefoon 013 52 85 666
E-mail info@worldwidevision.nl

The advertisement features a dark blue background with a glowing globe at the bottom left. At the top center is the 'WORLDWIDE VISION' logo, with 'WORLDWIDE' in a small white font above 'VISION' in a large, stylized white font. Below the logo, the text 'brengt kwaliteit in uw leven met ruim 1.000 producten' is written in white. A light blue rounded rectangle contains the text 'Onze producten verbeteren uw levenscomfort én uw zelfstandigheid.' Below this, the heading 'Ons assortiment varieert van:' is followed by a bulleted list of product categories. At the bottom left, there are social media icons for Facebook, Twitter, and LinkedIn, along with the company's address and contact information. At the bottom right, the words 'WORLD WIDE VISION' are written in large, bold, yellow-green letters, with the website URL 'www.worldwidevision.nl' below them.

WORLDWIDE VISION

brengt kwaliteit in uw leven met ruim 1.000 producten

Onze producten verbeteren uw levenscomfort én uw zelfstandigheid.

Ons assortiment varieert van:

- grote toetsen telefoons tot eenvoudige mobieltjes
- gezelschapsspellen tot grootletter agenda's
- sprekende horloges tot grote wandklokken
- eenvoudige tot geavanceerde verlichting
- zonnebrillen tot TV-brillen
- loepen tot voorleesapparaten
- medicijn dozen tot rollators

WORLD WIDE VISION

www.worldwidevision.nl

Luxemburgstraat 7
5061 JW Oisterwijk
T (+31) 013 52 85 666
F (+31) 013 52 85 688
E info@Worldwide Vision